BEY'AT MESCİDİ

[Türkçe — Turkish — تركي]

Hazırlayan: Heyet

Terceme: Muhammed Şahin

Tetkik: Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ مسجد البيعة ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

مجموعة من العلماء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Birincisi: Bey'at Mescidi

Minâ'nın yakınında, Cemerât[1] köprüsünden inerek Mescid-i Haram yönüne giden kimsenin sağ tarafına düşer ve Akabe Cemresi'nden yaklaşık 500 metre uzaklıktadır.

Bey'at mescidi, Sebîr dağının eteğindeki bir vadide iken Cemerât ve çevresindeki bölgenin genişletilmesinden sonra mescit gözle görünür ve dağdan tamamen ayrı, Cemerât köprüsünün sonuna bitişik bir hale gelmiştir.

Mescit, hicrî 144 (miladi 761) yılında Ebu Ca'fer el-Mansur tarafından yaptırıldığı söylenmekte, yine hicrî 244 yılında başkası tarafından yaptırıldığı da söylenmektedir.Mescit, daha sonraları defalarca restore edilmiştir. Şimdiki yapısı, Osmanlı padişahı Sultan Abdulmecid Han'ın emriyle hicrî 1250 yılında

[1] Cemerât: Büyük Cemre (Akabe Cemresi), Orta Cemre ve Küçük Cemre olmak üzere üç tanedir. Halk arasında "Şeytan Taşlama Yerleri" olarak bilinir.

yaptırılmıştır.Mescit, dikdörtgen şeklinde olup uzunluğu, doğudan batıya yaklaşık 25 metre, genişliği ise, kuzeyden güneye yaklaşık 15 metredir. Alanı, 375 metrekare olup iki revâktan[1] oluşur.

Birincisi: Kıble Revâkı; iki yuvarlak direkten oluşmaktadır. Bu direklerin üzerinde de 5 tane ince kemer bulunmaktadır.

İkincisi: Mescidin sonunda, yerden yüksekte bulunan mastaba[2] şeklindeki kısım vardır.[3]

İkincisi: Bey'at Mescidi'nin Hakikati

Mescit, Ensar'ın,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e amcası Abbas b.Abdulmuttalib'in huzurunda risâletin 12. yılında bey'at ettikleri 1. Akabe Bey'atı

---

[1] Revak: Bir yapının önünde yeralan, bir uzun kenarıyla yapıya bitişik, diğer uzun kenarı boyunca sütunların taşıdığı bir kemer dizisiyle dışa açılan, üstü tonoz, kubbe ya da çatıyla örtülü önü açık mekanlara verilen ad.

[2] Mastaba: Cami, medrese, han ve saray gibi yapılarda kapının yanlarında bulunan taş ya da ahşap seki.

[3] el-Fâkihî; "Ahbâr Mekke", 20/5. el-Fâsî; "ez-Zuhûru'l-Muktetafe min Tarih-i Mekke el-Muşerrefe", s: 98. et-Taberî; "el-Ericu'l-Miskî fi't-Târihi'l-Mekkî", s: 74. el-Kurdî; "et-Târihu'l-Kavîm", 5/209. el-Muftî; "Uddetu'l-İnâbe", s: 166

ile risâletin 13. yılında 2. Akabe Bey'atı'nın yapıldığı yer olarak bilinen yerde yapılmıştır.

Nitekim Ka'b b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Müşrik olan kavmimizin hacılarıyla birlikte Medine'den yola çıktık. Namaz kıldık. Dinimizin hükümlerini anladık. Büyüğümüz ve efendimiz (kabile reisimiz) **el-Berâ b. Ma'rur da yanımızda idi...**

Ka'b b. Mâlik devamla şöyle demiştir:

"Hac için yola çıktık. Teşrik günlerinin ortasında Akabe'de buluşmak üzere Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile sözleştik. Haccı bitirince Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile sözleştiğimiz gece oldu.O gece kafilemizle beraber yattık. Gecenin üçte biri geçince Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile görüşmek üzere kafilemizden ayrıldık. Kedilerin yürümesi gibi sessizce yürüyorduk. Nihayet Akabe'deki dağ yolunda toplandık. Biz 70 erkek ve 2 kadın idik..."[1]

---

[1] Ahmed b. Hanbel, "el-Musned"; 3/460, hadis no:15836. el-Fâkihî; "Târih-i Mekke", 4/235, hadis no: 2542. İbn-i İshak, o, Ma'bed b. Ka'b b. Mâlik b.

Bu mescidin,Bey'at mescidi adıyla adlandırılmasının tarihî kaynağı,işte budur. Bu yerin tercih edilmesi, fazîletli oluşundan dolayı değildir.Aksine hacıların konakladıkları Minâ'dan gizlenmek için bu vadi en yakın yer olduğu içindir.Bu bey'at ise, Teşrik günlerinin ortasında olmuştu.

Hicrî 1. yüzyıl geçmesine rağmen burada bir mescit yapılmadı. Bazı tarihçiler, bu mescidin, hicrî 2. yüzyılın ortalarında yapıldığını belirtmektedirler.[1]

Şeyhulislam İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Ensar -Allah onlardan râzı olsun-, Akabe Cemresi gecesi, Akabe Cemresi'nin arkasında kalan vadide Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bey'at ettiler. Çünkü burası, Minâ'ya yakın ve içinde bulunanı gizleyen alçak bir yer idi. 70 Ensar, müşrik olan kavimleriyle birlikte haccetmişlerdi. İnsanlar,

---

Ubeyy b. Ka'b b. el-Kayn, o, Ubeydullah b. Ka'b'dan, o da babası Ka'b b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyetle.

[1] el-Kurdî; "et-Târihu'l-Kavîm", 5/309-312

İslâm'dan sonra olduğu gibi, İslâm'dan önce de Beytullah'ı haccediyorlardı. 70 Ensar, kavimleriyle birlikte hac için Minâ'ya gelmişlerdi. Ardından fazîletli oluşu için değil de Minâ'ya daha yakın ve gizlenmeye daha uygun olduğu için adı geçen yere gitmişlerdi.Yoksa orasının fazîletli olduğunu kast etmemişlerdi. Bunun içindir ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashâbı, Vedâ haccını edâ ettikten sonra oraya gitmemiş ve orayı ziyâret de etmemişlerdir.

Nihayet oraya sonradan bir mescit yapılmıştır. Mescid-i Haram dışında Mekke ve çevresinde yapılan bütün mescitler, sonradan yapılan mescitlerdir. Esasında Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in zamanında Minâ'da yapılmış bir mescit bile yoktu..." [1]

Şeyhulislam İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

---

[1] "Mecmû'ul-Fetâvâ", 17/478

"Aynı şekilde orada (Minâ'da) yapılan diğer mescitler de böyledir. Örneğin Cemerâtın yanında ve Hayf mescidinin yakınında yapılan ve içinde Murselât sûresinin nâzil olduğu söylenen "Ğâru'l-Murselât" mescidi, dağın üzerinde yapılan Mescidu'l-Kebş adı verilen mescitler böyledir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buralara namaz kılmak veya duâ etmek için gitmeyi meşrû kılmamıştır.

Buralardaki mescitlerden bir şeyi öpmek ve duvarlarına el-yüz sürmekte hüküm daha açıktır. Öyle ki âlimler, bu fiillerin, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şeriatından olmadığını, İslâm dîninden delillerle açıklamışlardır.

Hac ve umre menâsiki ile ilgili kitaplar yazan bir grup âlim, Mekke ve çevresinde bulunan mescitleri ziyâret etmeyi müstehap olarak gördüklerini belirtmişler, ben de haccetmeden önceki ilk yıllarımda bazı âlimlerin bu konudaki görüşlerini derleyip kitap haline getirmiştim. Sonra bütün bunların sonradan ihdas edilen ve dînde aslı olmayan bid'atlar olduğunu, Muhacir ve Ensar'dan olan ilk müslümanların bunların

hiçbirisini yapmadıklarını, ilim ve hidâyet önderlerinin bunlardan yasakladıklarını öğrendik. Yine, namaz, duâ ve tavaf gibi ibâdetlerde yalnızca Mescid-i Haram'a yönelmemizi bize meşrû kıldığını ve Mekke'de, Mescid-i Haram dışında hiçbir mescide gitmemizi bize meşrû kılmadığını öğrendik. Mekke'de Mescid-i Haram'ın dışındaki yerlerde bulunan bir mescide gitmeyi gerektiren hiçbir hüküm yoktur. Bu mescitlerde duâ ve namaz gibi ibâdetleri yapan kimse, Mescid-i Haram'da yapsa, kendisi için daha hayırlı olur. Hatta Mescid-i Haram'da yapması meşrû sünnettir. Fazîletini aramak için Mescid-i Haram dışında bir mescide gitmek, meşrû olmayan bir bid'attır." [1]

Üçüncüsü: Bazı hacıların yaptıkları hatalar

Bazı hacılar, Bey'at mescidinde birçok hatalara düşmektedirler. Hacının bu hatalara düşmekten sakınması için bunlardan bazılarına işâret edeceğiz:

[1] "İktidâu's-Sirâti'l-Mustakîm", 2/338

1. İbâdet etmek amacıyla Bey'at mescidine gitmek, buranın kutsal ve birtakım hususiyetinin olduğuna inanmak.

2. Bey'at mescidinde kılınan namazın, diğer mescitlerden daha fazîletli olduğuna inanmak.

3. Bey'at mescidinin yanında duâ etmeye gayret etmek.

4. Bey'at mescidinin yanında topluca duâ etmek.

5. Bey'at mescidinin duvarlarına yazılar yazmak.

6. Bey'at mescidinin duvarlarından bereket ummak, kapılarına el-yüz sürmek ve toprağından bir şeyler almak.

7. Birtakım bâtıl inançlardan dolayı kağıt parçalarının arasına yazılı mesajlar, para veya resim veyahut da bez parçası gibi şeyler koyarak bunları mescidin çatlak yerlerine sıkıştırmak.